

Institut za
javne financije

NEWSLETTER

doi: 10.3326/nlh.2021.2

Povremeno glasilo
Instituta za javne
financije

#02

Zagreb, studeni 2021.

Zagreb,
studen 2021.

#02

NEWSLETTER

PRIKAZI RADOVA

3

Očekuje li nas eksplozija sive ekonomije?

Isplativost rada u Hrvatskoj i Sloveniji

Regulacija lokalnih javnih financija – usporedba
Hrvatske, Slovenije i Srbije

ODRŽANE KONFERENCIJE, PREDAVANJA, RADIONICE

12

PUBLIKACIJE INSTITUTA

20

Očekuje li nas eksplozija sive ekonomije?

Pripremio: Josip Franić

Istraživanje Eurobarometra provedeno netom prije pandemije bolesti COVID-19 pokazalo je da je svaki četvrti prijavljeni radnik u Hrvatskoj spreman primiti dio plaće na ruke ako bi mu poslodavac ponudio takvu opciju. Kvantitativna analiza otkriva kako glavne uzroke tome treba tražiti u slabostima mirovinskoga sustava te općenito u niskoj razini povjerenja u institucije, što upućuje na značajan rizik daljnjega širenja ove prakse u postpandemijskome razdoblju.

Unatoč znatnim naporima nadležnih institucija siva ekonomija i dalje odnosi značajan dio poreznih prihoda na razini Europske unije (EU). Poseban izazov u tom pogledu predstavlja hibridan oblik radnoga odnosa u kojemu poslodavac svoga zaposlenika prijavljuje na iznos plaće znatno manji od dogovorenoga, dok se ostatak isplaćuje najčešće u gotovini, a nerijetko i lažnim prijavljivanjem nekoga neoporezivog primitka. Za razliku od standardnoga zapošljavanja *na crno*, ovakvo djelomično prijavljeno zaposlenje u

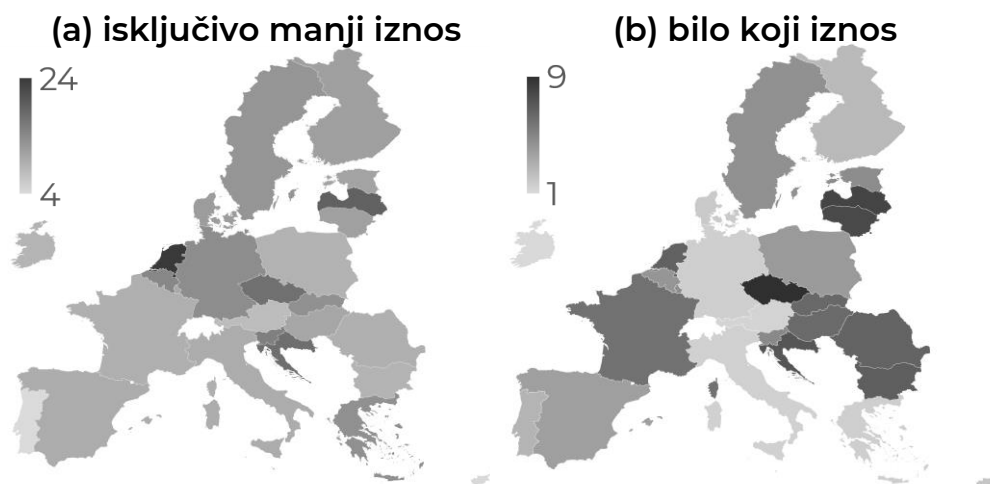
praksi je mnogo teže otkriti s obzirom na to da i poslodavac i radnik posjeduju valjanu dokumentaciju koja uređuje radni odnos.

Protivno uvriježenomu mišljenju kako se ovakav modalitet isplate plaće ostvaruje uglavnom na inzistiranje poslodavca, recentna istraživanja pokazuju da znatan dio radnika u potpunosti podržava ovaj oblik prijevare. U cilju utvrđivanja razloga porasta njegove popularnosti među zaposlenicima [Josip Franić](#) (Institut za javne financije) i [Stanisław Cichocki](#) (Sveučilište u Varšavi) u članku *„Envelope wages as a new normal? An insight into a pool of prospective quasi-formal workers in the European Union”* (*Employee Relations*, 2021) analizirali su rezultate [istraživanja Eurobarometra](#) o spremnosti prihvaćanja zaposlenja s djelomičnom prijavom među europskim radnicima koji plaću trenutno primaju u skladu sa zakonom.¹

Prema istraživanju provedenu u rujnu 2019. godine, svaki sedmi zaposlenik u EU-u ne bi imao ništa protiv namjernoga umanjenja porezne osnovice uz pomoć isplate dijela plaće nezakonitim putem. Hrvatska se nalazi pri samome vrhu liste, sa 17,6 % ispitanika koji bi pristali na isplatu manjih iznosa u gotovini te 7 % onih koji bi prihvatili ponudu bez obzira na iznos.

¹ Isto istraživanje otkriva kako 27 % radnika u Hrvatskoj već prima veće iznose nego što je to prijavljeno nadležnim institucijama, pri čemu više od polovine njih čini to na mjesečnoj bazi.

Spremnost regularno zaposlenih osoba u EU-u na primanje dijela plaće *na ruke*, u %

Napomena: Lijevi panel (a) prikazuje kako je od 4,1 % ispitanika u Portugalu do 24,2 % u Nizozemskoj voljno primati manje iznose plaće na ruke (prosjeak EU-a iznosi 11,6 %). Prema desnome panelu (b), od 1,4 % ispitanika na Malti do 8,6 % u Češkoj spremno je prihvatiti takvu ponudu bez obzira na iznos koji bi ostao skriven nadležnim institucijama. U prosjeku svaki 25. radnik u EU-u takvoj praksi daje bezrezervnu podršku.

Ekonometrijska analiza anketnih podataka identificirala je nizak porezni moral, razmjerno niska primanja umirovljenika te manjak povjerenja u društvu kao temeljne odrednice ovakvih stavova. Posebice zabrinjava snažna potpora mladih ovakvoj *strategiji* umanjenja porezne obveze, što ukazuje na realnu opasnost njezina daljnjeg širenja u nadolazećemu razdoblju.

Isplativost rada u Hrvatskoj i Sloveniji

Pripremio: Slavko Bezeredi

Prva analiza isplativosti rada za Hrvatsku i Sloveniju na anketnim podacima pokazuje da je u 2017. prosječni pokazatelj isplativosti rada (participacijska porezna stopa - PPS) u Hrvatskoj umjerene veličine te da je nešto niži nego u Sloveniji. Međutim, postoje podskupine neaktivnih i nezaposlenih osoba koje imaju izrazito niske financijske poticaje za prihvaćanje zaposlenja, kao što su osobe čiji članovi kućanstva ostvaruju niske tržišne dohotke, roditelji s većim brojem maloljetne djece i osobe koje imaju samo osnovnoškolsko obrazovanje.

Neaktivne i nezaposlene osobe koje ostvaruju više iznose socijalnih naknada najčešće su demotivirane za prihvaćanje zaposlenja jer bi potencijalnim zaposlenjem izgubile (gotovo) cijeli iznos socijalnih naknada. U većini slučajeva takve se osobe mogu zaposliti samo na iznimno niske iznose brutoplaća, a njihov bi raspoloživi dohodak i u slučaju kada ne bi radile i u slučaju kada bi se zaposlile bio gotovo jednak te bi imale slabe financijske poticaje za prihvaćanje zaposlenja. Kako sustav poreza i socijalnih naknada utječe na isplativost rada u Hrvatskoj te kako Hrvatska stoji u usporedbi sa susjednom Slovenijom, analizira **Slavko Bezeredi** (Institut za javne financije) u članku „**Isplativost rada u Hrvatskoj i Sloveniji: analiza pomoću mikrosimulacijskog modela**” (*Revija za socijalnu politiku*,

2021), nastalu u okviru [projekta Hrvatske zaklade za znanost](#).

Predmet su istraživanja neaktivne i nezaposlene osobe te se analizira njihov hipotetski prelazak u stanje zaposlenosti. U neaktivne osobe ubrajale su se osobe koje obavljaju kućanske poslove i brinu se o kućanstvu, dok ostale skupine koje se ponekad također nazivaju neaktivnima (osobe u obrazovanju, umirovljenici, nesposobni za rad itd.) nisu bile predmet analize.

Isplativost rada analizira se s pomoću pokazatelja koji se naziva participacijska porezna stopa (engl. *participation tax rate*), koja mjeri koliki će dio brutoplaće ostvarene na novome poslu biti izgubljen iz proračuna kućanstava zbog povećanja iznosa plaćenih poreza i smanjenja iznosa primljenih socijalnih naknada. Dakle, veći PPS znači da će prilikom zaposlenja biti izgubljen veći dio brutoplaće, odnosno da će neaktivne ili nezaposlene osobe biti manje motivirane za prihvaćanje zaposlenja. PPS se po prvi put u Hrvatskoj i Sloveniji računa na reprezentativnim anketnim podacima (EU-SILC 2018) koristeći se mikrosimulacijskim modelom poreza i socijalnih naknada ([EUROMOD](#)) za 2017.

Analiza je utvrdila da je prosječni PPS neaktivnih i nezaposlenih osoba u Hrvatskoj u 2017. umjerene veličine i iznosi 31,3 % te da Slovenija ima 11,3 postotna boda veći prosječni PPS. Na slučaju Hrvatske (Slovenije) to znači da bi prilikom zaposlenja prosječne neaktivne i nezaposlene osobe 68,7 % (57,4 %) brutoplaće ostvarene na novome poslu ostalo njihovom kućanstvu, dok bi se preostalih 31,3 % (42,6 %) izgubilo zbog smanjenja iznosa naknada koje promatrana osoba dobiva kada ne radi.

Iako se pokazalo da je prosječni PPS u objema zemljama umjerene veličine, postoje podskupine s visokim PPS-om. Tako u Hrvatskoj 8,3 % neaktivnih i nezaposlenih osoba ima PPS veći od 50 %, dok ga u Sloveniji ima gotovo četvrtina takvih osoba. Najviši prosječni PPS u objema zemljama imaju podskupine osoba s više djece, osobe čiji članovi kućanstva ostvaruju niske iznose tržišnoga dohotka te u Hrvatskoj osobe s nižim stupnjem obrazovanja. Na primjer, prosječni PPS osoba s troma ili više djece u Hrvatskoj (Sloveniji) iznosi 42,1 % (46,9 %), a čak 30,7 % (31,8 %) takvih osoba ima PPS veći od 50 %. Nadalje, prosječni PPS osoba čiji ostali članovi kućanstva ostvaruju niske vrijednosti tržišnoga dohotka u Hrvatskoj (Sloveniji) jest 46,7 % (52,7 %), a 36,9 % (66,7 %) njih ima PPS veći od 50 %. Osobe koje imaju samo osnovnoškolsko obrazovanje u Hrvatskoj imaju prosječni PPS od 46,8 %, 42,7 % njih ima PPS veći od 50 %, dok prema korištenim anketnim podacima u Sloveniji nema osoba s tako niskim stupnjem obrazovanja.

Regulacija lokalnih javnih financija – usporedba Hrvatske, Slovenije i Srbije

Pripremila: Katarina Ott

Usporedba regulacije lokalnih javnih financija u Hrvatskoj, Sloveniji i Srbiji ukazuje na to da te zemlje i dalje imaju više sličnosti nego što bi neke od njih voljele priznati. Posebice kada je riječ o dostupnosti pouzdanih statističkih podataka i oklijevanju da se poduzmu značajne reforme sustava lokalnih vlasti, smanji broj lokalnih jedinica, pojednostavni financiranje i poveća autonomija lokalnih vlasti. No, zahvaljujući članstvu u EU-u, Hrvatska i Slovenija ipak imaju stroža fiskalna pravila od Srbije.

U okviru istraživačkoga projekta *Hertie School of Governance* a i Zaklade *Bertelsmann* analizirani su sustavi i prakse regulacije lokalnih javnih financija u 21 europskoj državi. Naglasak je bio na fiskalnim pravilima i regulaciji općenito te na njihovu razvoju i utjecaju na lokalne jedinice, administrativne troškove i sprečavanje kriza. Objavljena je i knjiga *Local Public Finance – An International Comparative Regulatory Perspective*, ur. René Geissler, Gerhard Hammerschmid & Christian Raffer (*Springer International*

Publisher, 2021), u kojoj su brojni autori analizirali učinke proračunskih ograničenja na lokalne vlasti, demokraciju i javne usluge. Knjiga je namijenjena kako znanstvenicima tako i svima koji se u praksi bave lokalnim financijama.

Propisi koji uređuju sustave lokalnih javnih financija itekako se razlikuju. U knjizi se u pojedinim poglavljima obrađuju razni dijelovi Europe, a **Mihaela Bronić** i **Katarina Ott** (Institut za javne financije), **Jelena Jerinić** (Pravni fakultet, Univerzitet Union, Beograd) te **Maja Klun** i **Iztok Rakar** (Fakultet za upravu, Ljubljana) napisali su poglavlje „*Local Public Finance Regulation in Southeast Europe: A Comparison of Slovenia, Croatia and Serbia*”. U tom poglavlju o jugoistočnoj Europi nastojalo se na primjeru Slovenije, Hrvatske i Srbije usporediti načine reguliranja lokalnih financija, njihove sličnosti i razlike te objasniti razvoj tih sustava.

Analiziravši strukturu, funkcije i financiranje lokalnih jedinica, autori su zaključili da one u svim trima zemljama pružaju ograničen opseg usluga i da u svima postoje velike razlike između onih najvećih i onih najmanjih. Pritom samo Hrvatska ima dvije razine niže vlasti (općine i gradove kao lokalnu i županije kao regionalnu vlast), dok se u Sloveniji i Srbiji o stvaranju druge razine vlasti i regionalizaciji još uvijek samo raspravlja. Sve tri zemlje izrazito su fiskalno centralizirane, s niskom razinom porezne autonomije lokalnih vlasti i porezom na dohodak kao glavnim izvorom lokalnih prihoda.

U svim trima zemljama trebalo bi smanjiti broj lokalnih jedinica. Brojna istraživanja i analize domaćih i inozemnih stručnjaka ukazuju na taj problem, rasprave se vode, no nedostaje politička volja za njegovo rješavanje. Promjene nisu uspjele potaknuti čak ni

financijska kriza, koja je itekako pogodila lokalne vlasti, kao ni brojne institucionalne promjene zbog članstava Hrvatske i Slovenije u EU-u te priprema za pridruživanje Srbije EU-u. Politički sustavi sa slabim, često koalicijskim vlastima – posebice na lokalnim razinama – onemogućuju značajnije promjene.

Propisi koji definiraju fiskalna pravila, kreditna ograničenja i različiti kontrolni i nadzorni mehanizmi postoje u svim tim zemljama. Hrvatska i Slovenija moraju provoditi pravila Pakta o stabilnosti i rastu EU-a i stroge kontrole zaduživanja (uz odobrenja ministara financija, a u nekim slučajevima i vlada) te imati funkcionalne državne revizijske institucije. Srbija ima Komisiju za financiranje lokalne samouprave, no ne uspijeva kvalitetno pratiti lokalne financije, pa Europska komisija u izvještajima o napretku redovito ističe taj problem. U Srbiji se neprestano raspravlja o sustavu lokalnih vlasti, prevelikim razlikama u veličini i kapacitetima općina i o nedostatku okomite koordinacije.

Velike su razlike i u fiskalnim pravilima. Dok Hrvatska i Slovenija moraju imati pravilo uravnoteženosti proračuna i ograničenja lokalnoga zaduživanja, u Srbiji takvo pravilo ne postoji, a i ograničenja lokalnoga zaduživanja mnogo su blaža. Članstvo u EU-u očito je bilo presudno za strožu fiskalnu kontrolu u Hrvatskoj i Sloveniji, čime se općenito poboljšala kvaliteta javne uprave, pa tako i fiskalna regulacija lokalnih vlasti. Međutim, unatoč brojnim razlikama, sve se tri zemlje i dalje bore sa sličnim problemima, posebice s nedostatkom pouzdanih statističkih podataka, sa slabom autonomijom lokalnih vlasti i s oklijevanjem da se transparentnije regulira njihovo financiranje.

Konferencija *Public Sector Economics* 2021 – *Does fiscal openness pay off?* *The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability*

Institut za javne financije u suradnji sa Zakladom *Friedrich Ebert* 22. listopada 2021. organizirao je godišnju konferenciju **Public Sector Economics** posvećenu fiskalnoj otvorenosti. Otvorili su je Sonja Schirmbeck (direktorica, Regionalni ured Zaklade *Friedrich Ebert*), Hana Huzjak (viša ekonomska savjetnica, Predstavništvo Europske komisije u RH), Warren Krafchik (direktor, *International Budget Partnership*, Washington), Stipe Župan (državni tajnik, Ministarstvo financija RH) te Vjekoslav Bratić i Mihaela Bronić (Institut za javne financije).

Na konferenciji su sudjelovali brojni inozemni i domaći stručnjaci, a pozvana predavanja održali su **James Alt**, *Institute for Quantitative Social Science*, Sveučilište Harvard (SAD), **María-Dolores Guillamón**, Sveučilište u Murciji (Španjolska), i **Paulo Jorge Reis Mourão**, Sveučilište u Minhu (Portugal).

Cilj konferencije bio je okupiti vodeće znanstvenike te analizirati trenutno stanje, trendove i izazove, vezane uz učinke fiskalne

otvorenosti (transparentnost, odgovornost i participaciju) na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini.

Transparentno upravljanje javnim financijama ključni je element dobrog upravljanja, posebno tijekom pandemije, kada se vlade suočavaju sa smanjenjem prihoda i povećanjem rashoda.

Izvanredne okolnosti u kojima se odluke često donose preko noći ne mogu biti izgovor za nedostatak transparentnosti. One mogu utjecati na učinkovitost javne potrošnje i pružanja javnih usluga, pravednost u raspodjeli javnih sredstava i političku dinamiku, a da ne govorimo o dobrobiti građana, osobito ranjivih i isključenih skupina. Temeljna je pretpostavka da transparentnost potiče odgovornost i participaciju, no kojim kanalima i na koji način fiskalna i proračunska transparentnost poboljšava kvalitetu upravljanja, još je uvijek nedovoljno istraženo. Zbog takvih pitanja organizirana je ova konferencija.

Neki su od zaključaka konferencije:

- Veća razina transparentnosti može pozitivno utjecati na financijsku situaciju lokalne jedinice. Što je više građana upoznato s upravljanjem lokalnim prihodima i rashodima, tj. što je veća transparentnost informacija, političari imaju više poticaja za poboljšanje upravljanja te se smanjuje mogućnost da koriste deficit i dug za postizanje oportunističkih ciljeva. Na taj način poboljšava se financijsko stanje lokalne jedinice.
- Veća zastupljenost žena u izvršnim i predstavničkim tijelima lokalnih jedinica može poboljšati financijsku situaciju lokalnih jedinica jer su žene sklonije priznati financijske probleme i raspravljati o nužnim promjenama.

- Prisutnost žena u predstavničkim tijelima lokalnih jedinica može imati pozitivan učinak na učinkovitost pružanja lokalnih javnih usluga, ali samo ako je broj vijećnica veći od broja vijećnika.
- Političari često pokušavaju povećati šanse svojega ponovnog izbora oportunistički manipulirajući ekonomskom politikom prije izbora (npr. smanjujući poreze ili povećavajući tekuće rashode). Međutim veća fiskalna/proračunska transparentnost potiče birače na nagrađivanje dugoročnih rezultata (primjerice, kvalitete obrazovanja) u odnosu na kratkoročne rezultate poput povećanja tekućih rashoda ili deficitarne potrošnje. Tako je na primjeru Hrvatske dokazano da povećanje tekućih rashoda ili deficita prije izbora rezultira ponovnim izborima samo gradonačelnika u gradovima s nižom proračunskom transparentnošću. S druge strane, povećanje prihoda po stanovniku tijekom mandata pomaže ponovnom izboru gradonačelnika u gradovima s visokom proračunskom transparentnošću.

Konferenciju su podržali Europska komisija, Hrvatska zaklada za znanost, Udruga gradova, JANAF, *International Budget Partnership*, PBZ Croatia Osiguranje d.d., Raiffeisen Bank i Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava (UMFO).

Prezentacije izlagača i snimke izlaganja dostupne su na [službenoj stranici konferencije](#), a odabrani radovi bit će objavljeni u časopisu *Public Sector Economics*.

Predstavljeni rezultati transparentnosti proračuna lokalnih/regionalnih jedinica

Institut za javne financije 5. srpnja 2021. predstavio je **rezultate sedmoga ciklusa istraživanja transparentnosti proračuna svih 576 hrvatskih županija, gradova i općina**. Prosječna proračunska transparentnost – mjerena brojem proračunskih dokumenata objavljenih na mrežnim stranicama županija, gradova i općina – popravljala se iz godine u godinu te u ovome ciklusu iznosi 4,5 od mogućih 5.

Cilj istraživanja bio je utvrditi objavljuju li svi županije, gradovi i općine svake godine pravovremeno pet ključnih proračunskih dokumenata na svojim mrežnim stranicama. Objava ovih pet ključnih proračunskih dokumenata može se smatrati tek prvim, ali temeljnim korakom prema potpunijoj transparentnosti i participaciji građana odnosno nužnim preduvjetom za educiranje građana i njihovo uključivanje u lokalne proračunske procese.

Kako bi dobiveni rezultati bili što dostupniji i pregledniji, Institut je objavio **interaktivnu kartu** koja prikazuje stanje transparentnosti proračuna u svim županijama, gradovima i općinama. Detaljna analiza istraživanja objavljena je u *Osvrtima Instituta za javne financije* pod naslovom „**Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. – travanj 2021.**”. Snimka događanja dostupna je na **poveznici**.

Predstavljanje knjige

Michael Keen i Joel Slemrod:

Rebellion, Rascals, and Revenue: Tax Follies and Wisdom through the Ages

Institut za javne financije 28. lipnja 2021. organizirao je virtualno predstavljanje knjige *Rebellion, Rascals, and Revenue: Tax Follies and Wisdom through the Ages*. Knjigu su predstavili sami autori Michael Keen i Joel Slemrod nakon čega je uslijedila rasprava.

Autori su iznijeli bitne zaključke knjige i predstavili zanimljive primjere oporezivanja u različitim zemljama tijekom različitih razdoblja. Posebice su naglasili važnost upoznavanja s posljedicama odluka o tome koga i kako oporezivati te kako ljude potaknuti na to da plaćaju porez, a sve s ciljem da se na temelju iskustva iz prošlosti donose bolje odluke u budućnosti. Prezentirani su tako primjeri od stare Grčke i staroga Rima, preko srednjovjekovlja, do današnjih dana i recentnijih zbivanja, ističući primjere dobre i loše prakse.

[Snimka predstavljanja knjige](#) i [popratna prezentacija](#) dostupne su na [poveznicama](#).

Predavanje

Domagoj Šelebaj i Matej Bule: „Učinci korištenja sredstava iz europskih fondova na poslovanje nefinancijskih poduzeća u Hrvatskoj”

Istraživači Hrvatske narodne banke (HNB) Domagoj Šelebaj i Matej Bule na predavanju 15. lipnja 2021. u organizaciji Instituta za javne financije i HNB-a predstavili su rad „Učinci korištenja sredstava iz europskih fondova na poslovanje nefinancijskih poduzeća u Hrvatskoj”, u kojemu su rezultati provedene analize pokazali da korištenje sredstava iz europskih fondova ima izrazito pozitivan učinak na promatrane pokazatelje poslovanja poduzeća poput razine zaposlenosti, poslovnih prihoda, produktivnosti rada i ukupne faktorske produktivnosti ili kapitalne intenzivnosti.

Rad je objavio Institut za javne financije u časopisu *Public Sector Economics* (na engleskome jeziku) te u *Odabranim prijevodima* (na hrvatskome jeziku).

[Snimka predavanja](#) i [popratna prezentacija](#) dostupne su na [poveznicama](#).

Predavanje

Judita Cuculić Župa: „Odgovor EU-a na koronakrizu – mehanizam za oporavak i otpornost: što Hrvatska može očekivati?”

U organizaciji Instituta za javne financije Judita Cuculić Župa, ekonomistica Europske komisije u Hrvatskoj, održala je 26. travnja 2021. virtualno predavanje na temu „Odgovor EU-a na koronakrizu – mehanizam za oporavak i otpornost: što Hrvatska može očekivati?”. Predstavila je europski odgovor na koronakrizu sa specifičnim naglaskom na Mehanizam za oporavak i otpornost, koji je financijski potpomognut sa 750 mlrd. eura (dok je Višegodišnji financijski okvir 2021. - 2027. „težak” 1074 mlrd. eura). Još 100 mlrd. eura s pomoću programa SURE usmjereno je za zaštitu radnih mjesta, dok nove mjere ECB-a iznose 750 mlrd. eura. Cuculić Župa naglasila je kako će Hrvatska u sljedećih 10 godina uz pomoć svih mjera i fondova na raspolaganju imati oko 30 % BDP-a. EU mjerama potiče reforme uza snažne kontrolne mehanizme. „Cilj je da se ubrza oporavak, da se gospodarstva država članica učini otpornijima i spremnijima za budućnost te da se smanje socijalne i gospodarske razlike unutar Unije”, rekla je Cuculić Župa.

Prezentacija predavanja dostupna je na [poveznici](#).

Predavanje

Mislav Brkić: „Troškovi i koristi zaduživanja države u stranoj valuti: je li ono izvor ranjivosti za članice EU-a izvan eurozone?”

Mislav Brkić iz HNB-a održao je 23. ožujka 2021. virtualno predavanje „Troškovi i koristi zaduživanja države u stranoj valuti: je li ono izvor ranjivosti za članice EU-a izvan eurozone?”, u kojemu je istaknuo da Hrvatska i Bugarska dugoročno gledano imaju mnogo razloga za uvođenje eura. „Javne financije država članica EU-a koje nisu dio eurozone ne doimaju se snažno izloženima valutnomu riziku. Čak ni države koje imaju visok udio duga u stranoj valuti u ukupnome javnom dugu, kao što su Bugarska i Hrvatska, ne bi trebale u bližoj budućnosti imati poteškoća s refinanciranjem javnoga duga, s obzirom na njihova općenito dobra fiskalna i ukupna makroekonomska ostvarenja”, kazao je Brkić.

Engleska verzija članka na temelju kojega je napravljeno ovo predavanje objavljena je u časopisu *Public Sector Economics*, a hrvatska u ediciji *Odabrani prijevodi*. *Snimka predavanja* i *popratna prezentacija* dostupne su na poveznicama.

Osvrti Instituta za javne financije

Periodična publikacija *Osvrti Instituta za javne financije* nasljednik je ranijih Institutovih izdanja *Aktualnih osvrta* i *Newslettera*. U *Osvrtima* istraživači Instituta komentiraju aktualna fiskalna zbivanja i analiziraju teme iz područja javnih financija i ekonomike javnoga sektora. Namijenjeni su zainteresiranoj javnosti i medijima.

U 2021. je dosada objavljeno pet *Osvrta*:

br. 122 – „Pregled demografskih mjera na lokalnoj i županijskoj razini u Hrvatskoj” / Martina Pezer, Nora Mustačić, Slavko Bezeredi

br. 121 – „Funkcionalna i održiva lokalna samouprava u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. – 2026.” / Katarina Ott

br. 120 – „Mirovinski sustav u Planu oporavka i otpornosti” / Marijana Bađun

br. 119 – „Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. – travanj 2021.” / Mihaela Bronić, Marija Opačak, Katarina Ott, Miroslav Petrušić, Branko Stanić

br. 118 – „Koliko se otvoreno i odgovorno trošio proračunski novac za ublažavanje koronakrize?” / Josip Franić, Mihaela Bronić.

Public Sector Economics

Public Sector Economics znanstveni je časopis u izdanju Instituta za javne financije koji objavljuje znanstvene članke iz područja ekonomike javnoga sektora – teorijske, empirijske i *policy* analize uloge i funkcioniranja javnoga sektora na makroekonomskim, sektorskim i mikroekonomskim razinama, kako na razvijenim tržištima tako i na onima u razvoju. Nastao je 1976. pod imenom *Financijska praksa* (kasnije *Financijska teorija i praksa*), a od 2011. objavljuje se samo na engleskome jeziku pod nazivom *Financial Theory and Practice*. Od 2017., nakon 40 godina neprekidne objave, časopis mijenja ime u *Public Sector Economics* te izlazi samo kao elektronička publikacija. **Ove godine časopis obilježava 45. godišnjicu.**

Svi radovi u časopisu objavljuju se u otvorenome pristupu te se godišnje objavljuju četiri broja. Sva izdanja dostupna su na [službenoj stranici časopisa](#).

Sljedeći broj časopisa posebno je tematsko izdanje, *Makro- i mikroučinci fiskalne politike: iskustvo iz pandemije bolesti COVID-19*, koje izlazi do 15. prosinca 2021.

Do 2021. pojedini članci objavljeni u časopisu koji su bili zanimljivi široj čitateljskoj publici u Hrvatskoj prevodili su se na hrvatski i objavljivali u izdanju *Odabrani prijevodi*.

Ostale publikacije

Institut za javne financije ima bogatu izdavačku djelatnost i u pogledu izdavanja stručnih časopisa.

U **redakciji *Poreznoga vjesnika*** uređuju se osim mjesečnika *Porezni vjesnik* i posebni brojevi toga mjesečnika u kojima se obrađuju aktualne teme iz hrvatskoga poreznog sustava.

Namijenjeni su širokomu krugu korisnika – poslodavcima, poreznim savjetnicima, knjigovodstvenim servisima kao i svim fizičkim i pravnim osobama koje se u svojem radu susreću s poreznim temama. Tako je u 2021. Institut, primjerice, objavio: *Porez na dodanu vrijednost s komentarom*, *Porezni tretman virtualnih valuta*, *Zakon o porezu na dohodak s komentarom*, *Mnogostranu konvenciju o provedbi mjera povezanih s ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u svrhu sprječavanja smanjenja porezne osnovice i preusmjerenja dobiti (Mnogostrani instrument – MLI)*, *Vodič kroz europske direktive o porezu na dodanu vrijednost* i *Pregled EU zakonodavstva na području administrativne suradnje u svrhu suzbijanja PDV prijevara*.

Osim toga, redakcija *Poreznoga vjesnika* povremeno objavljuje i tekstove propisa koji su nužni za rad i praćenje stručnih tekstova porezne tematike, kao što su Opći porezni zakon, Direktive o PDV-u i sl.

Redakcija *Carinskoga vjesnika* mjesečno izdaje stručni časopis *Carinski vjesnik*, a također povremeno objavljuje i posebne brojeve i druga izdanja iz područja carinskoga i trošarinskoga sustava i sustava carinske i izvan carinske zaštite.

Institut za javne financije objavio je i brojne **knjige** (udžbenike, monografije i prijevode) iz područja javnih financija koje je moguće naručiti putem **narudžbenice**.

NEWSLETTER

Povremeno glasilo
Instituta za javne
financije

Institut za javne financije javni je znanstveni institut, usmjeren na ekonomska, pravna i institucionalna pitanja javnih financija i javnoga sektora.

Newsletter Instituta za javne financije povremeno je glasilo u kojem se objavljuju kratki prikazi radova kojima su autori/suautori istraživači Instituta za javne financije, a objavljeni su u znanstvenim časopisima ili radnim materijalima o kojima zainteresirani čitatelji više mogu saznati s pomoću poveznica.

U *Newsletteru* se najavljuju događanja, projekti i publikacije Instituta za javne financije te se izvještava o njima.

Izdavač:

Smičiklasova 21, Zagreb

Tel.: (+385 1) 4886 444

Faks: (+385 1) 4819 365

E-adresa: ured@ijf.hr

